

ЗАТВЕРДЖЕНО
розпорядженням Кабінету Міністрів України
від _____ 20__ р. № ____

ПЛАН ЗАХОДІВ
з адаптації населення до змін клімату на 2021 - 2023 роки

Найменування заходу	Відповідальні за виконання	Строк виконання	Індикатор виконання	Очікувані результати
I. Забезпечення наукового підґрунтя				
1. Проведення дослідження з комплексної оцінки змін клімату та їх впливу на здоров'я населення (поширеність та смертність від серцево-судинних захворювань, хронічних захворювань верхніх дихальних шляхів, психічних розладів, травм та ушкоджень, векторних та діарейних інфекційних хвороб тощо)	МОЗ, НАМН України (за згодою)	2021 – 2023 роки	Публікація звіту у загальнодоступному джерелі	Оцінено тягар захворювань, чутливих до змін клімату та його залежність від існуючих кліматичних змін. Змодельовано тенденції смертності та поширеності захворювань, чутливих до змін клімату за умови відсутності втручання в процес
2. Проведення дослідження зміни профілю інфекційної захворюваності відносно змін клімату, видового складу збудників інфекційних захворювань. Розробка пропозицій щодо покращення системи епідеміологічного нагляду за інфекційними хворобами з урахуванням кліматичних змін	МОЗ, НАМН України (за згодою)	2022 рік	Публікація звіту у загальнодоступному джерелі	Проведено аналіз динаміки інфекційної захворюваності, появи нових збудників на території, та їх зв'язок із змінами клімату. Надано пропозиції до вдосконалення системи епідеміологічного нагляду

3. Оцінка системи державного моніторингу за переносниками інфекційних захворювань, аналіз та прогноз поширення ареалів проживання, поява інвазійних видів векторів	МОЗ, НАМН України (за згодою)	2021-2022 роки	Публікація звіту у загальнодоступному джерелі	Оцінено систему ентомологічного моніторингу. Надано рекомендації щодо її вдосконалення в умовах розвитку системи громадського здоров'я
4. Проведення спостереження за шляхами міграції птахів та тварин, які можуть бути джерелом інфекції так і механічно переносити вектори деяких інфекційних захворювань. Моніторинг векторів та збудників, асоційованих із певними видами мігруючих птахів чи тварин	Держпродспоживслужба, НАН України (за згодою)	2021-2023 роки	Публікації результатів спостереження у відкритих джерелах	Оцінюється можливий ризик заносу на територію країни переносників або збудників небезпечних інфекційних захворювань, поширених на територіях, через які пролягає міграційний шлях
II. Створення системи міжсекторальної взаємодії та заходи з організації та координації виконання Плану заходів				
5. Створення координаційної міжсекторальної робочої групи з питання адаптації здоров'я населення до змін клімату	МОЗ, центральні органи виконавчої влади, НАН України (за згодою), НАМН України (за згодою), громадські об'єднання (за згодою), міжнародні організації (за згодою)	2021 рік	Видання наказу про затвердження складу Робочої групи	Затверджено склад робочої групи. До складу групи залучено експертів зацікавлених центральних органів виконавчої влади, представники науково-дослідних установ НАН України, НАМН України, громадських та міжнародних організацій.
III. Інформаційні, просвітницькі та навчальні заходи з адаптації здоров'я населення до змін клімату				

6. Розробка та впровадження інформаційних та тематичних сесій щодо питань адаптації населення до змін клімату для представників органів місцевого самоврядування, державних органів, об'єднаних територіальних громад	МОЗ, інші центральні органи виконавчої влади НАН України (за згодою), НАМН України (за згодою), громадські об'єднання (за згодою), міжнародні організації (за згодою)	2021-2023 роки	Розроблено інформаційні матеріали для проведення тематичних сесій	Запроваджено інформаційні сесії/тренінги з питань впливу на здоров'я населення змін клімату та переліку адаптаційних заходів
7. Розробка та надання пропозицій щодо впровадження в освітні програми освітніх матеріалів для дітей дошкільного та шкільного віку з питань впливу змін клімату на здоров'я та довкілля	МОН, МОЗ, Міндовкілля, НАН України (за згодою), НАМН України (за згодою), громадські об'єднання (за згодою), міжнародні організації (за згодою)	2021-2023 роки	Освітні матеріали розроблені та запропоновані до включення в освітні програми	Підвищення рівня обізнаності серед дітей, усвідомлення кліматичних ризиків для здоров'я та навколишнього середовища
8. Розробка та надання пропозицій до впровадження в освітні програми для студентів закладів вищої освіти, слухачів післядипломної освіти освітніх матеріалів щодо кліматичних змін, їх впливів на здоров'я та засобів адаптації до таких змін	МОН, МОЗ, НАН України (за згодою), НАМН України (за згодою), громадські об'єднання (за згодою), міжнародні організації (за згодою)	2021-2023 роки	Освітні матеріали з тематики кліматичних змін, їх впливу на здоров'я та засобів адаптації до таких змін розроблені та запропоновані до включення в освітні програми	Підвищення рівня обізнаності та усвідомлення кліматичних ризиків для здоров'я серед студентів, знання засобів адаптації до таких змін та їх використання

9. Підвищення рівня обізнаності населення шляхом проведення просвітницько-інформаційних кампаній щодо впливу змін клімату на здоров'я та довкілля, заходів з адаптації та пом'якшення такого впливу	Обласні та Київська міська держадміністрації, органи місцевого самоврядування, МОЗ, Міндовкілля, громадські об'єднання (за згодою), міжнародні організації (за згодою), НАН України (за згодою), НАМН України (за згодою)	Постійно	Впроваджена інформаційна кампанія для населення з залученням ЗМІ, радіо, телебачення, інтернет ресурсів	Підвищення рівнів обізнаності про кліматичні ризики серед населення, популяризація захисту довкілля, знання про адаптаційні можливості та їх використання
IV. Розробка рекомендацій щодо оцінки впливу кліматичних змін на здоров'я населення та адаптації				
10. Розробка рекомендацій для оцінки ризиків впливу кліматичних змін на здоров'я населення, з урахуванням міжнародного досвіду та рекомендацій ВООЗ	МОЗ, НАН України (за згодою), НАМН України (за згодою), громадські об'єднання (за згодою), міжнародні організації (за згодою)	2022-2023 роки	Розроблено та затверджено рекомендації	Оцінка кліматичної вразливості, з урахуванням особливостей територій, напрацювання для подальшої оцінки міст та селищ для впровадження заходів з адаптації

<p>11. Розробка рекомендацій для органів місцевого самоврядування з проведення оцінки вразливості міських та сільських поселень до змін клімату та можливих заходів з адаптації населення до змін клімату (з урахуванням оптимізації інфраструктури, комунікації з населенням, покращення санітарного утримання територій, оптимізації поводження з відходами тощо)</p>	<p>Мінрегіон, Міндовкілля, МОЗ, центральні органи виконавчої влади, обласні та Київська міська держадміністрації, органи місцевого самоврядування, НАН України (за згодою), НАМН України (за згодою), громадські об'єднання (за згодою), міжнародні організації (за згодою)</p>	<p>2021-2023 роки</p>	<p>Розроблено та затверджено рекомендації</p>	<p>Оцінка кліматичної вразливості міських та сільських поселень, з урахуванням особливостей територій, створить підґрунтя для пріоритизації впровадження заходів з адаптації та пом'якшення впливу змін клімату</p>
<p>12. Розробка рекомендацій для медичних працівників первинної медичної допомоги щодо раннього діагностування інфекційних та неінфекційних захворювань, сенситивних до змін клімату та адаптації здоров'я населення до впливу високих та низьких температур, температурних інверсій</p>	<p>МОЗ, НАМН України (за згодою), міжнародні організації (за згодою)</p>	<p>2022 рік</p>	<p>Розроблено та затверджено рекомендації</p>	<p>Підвищено обізнаність медичних працівників стосовно ризиків для здоров'я населення в умовах кліматичних змін (хвиль тепла, низьких температур, смогу) та визначений алгоритм дій</p>
<p>13. Розробка рекомендацій щодо здійснення моніторингу за станом атмосферного повітря в умовах зміни клімату, гармонізованих із документами ООН та ЄС</p>	<p>Міндовкілля, МОЗ, НАН України (за згодою), НАМН України (за згодою), міжнародні організації (за згодою)</p>	<p>2021-2022 роки</p>	<p>Розроблено та затверджено рекомендації</p>	<p>Створення міжсекторальної загальної системи здійснення моніторингу довкілля, без дублювання функцій</p>

14. Розробка рекомендацій стосовно режиму роботи спеціалізованих служб та підприємств з обслуговування населення при повідомленні про екстремальні рівні температури повітря (спека, морози), температурні інверсії	ДСНС, МОЗ, обласні та Київська міська держадміністрації, органи місцевого самоврядування	2021-2022 роки	Розроблено та затверджено рекомендації	При настанні екстремальних температур (спека, мороз) та температурних інверсій забезпечено своєчасне та повноцінне надання допомоги населенню
15. Розробка рекомендацій щодо умов праці та параметрів виробничого мікроклімату, під час виникнення екстремальних температур (хвилі тепла, низькі температури, температурні інверсії) в умовах зміни клімату	Держпраці, МОЗ, НАН України (за згодою), НАМН України (за згодою), обласні та Київська міська, держадміністрації, органи місцевого самоврядування, громадські об'єднання (за згодою), міжнародні організації (за згодою)	2022-2023 роки	Розроблено та затверджено рекомендації	Забезпечується створення сприятливих умов праці та механізмів впровадження адаптаційних заходів
V. Створення системи раннього оповіщення та механізмів реагування на надзвичайні ситуації, викликані кліматичними змінами				
16. Розроблення та впровадження системи раннього оповіщення населення про можливість виникнення надзвичайної ситуації/гідрометеорологічних явищ (повені, екстремальні температури, пожежі тощо)	ДСНС, Нацполіція, МОЗ, інші центральні органи виконавчої влади, обласні та Київська міська держадміністрації, органи місцевого самоврядування	2021 рік	Розроблено та затверджено механізм раннього оповіщення	Населення отримує вчасні попередження про можливість виникнення надзвичайної ситуації/гідрометеорологічних явищ (повені, екстремальні температури, пожежі тощо), шляхи евакуації, зменшується паніка у разі виникнення надзвичайної ситуації

<p>17. Розробка та внесення на розгляд Кабінетові Міністрів України проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Порядку здійснення державного моніторингу вод» в якому передбачено програму посиленого моніторингу за станом водних об'єктів після сильних опадів, періоду танення снігу, пошук джерел забруднення, проведення заходів з оздоровлення водойм у разі виявлення перевищень нормативних показників</p>	<p>Міндовкілля, ДСНС, Держводагентство, ДАЗВ</p>	<p>2021-2022 роки</p>	<p>До Порядку здійснення державного моніторингу включено програму досліджень для посиленого моніторингу за потреби</p>	<p>Вода водних об'єктів є безпечною для використання у вигляді джерела водопостачання або для рекреації, інших потреб населення, у разі виникнення загрози забруднення -оперативне реагування на ситуацію</p>
<p>18. Розроблення карт можливих зон підтоплення та появи застійних вод – місць виплоду переносників інфекційних захворювань у населених пунктах, організація проведення заходів із контролю популяцій переносників.</p>	<p>Обласні та Київська міська держадміністрації, органи місцевого самоврядування</p>	<p>2021-2022 роки</p>	<p>Розроблено карту можливого підтоплення населеного пункту</p>	<p>Спрямування сил та засобів боротьби з підтопленнями та повеннями на території ризику, контроль популяцій переносників інфекційних захворювань</p>
<p>19. Розробка та внесення на розгляд Кабінетові Міністрів України проекту Плану заходів з адаптації населення до змін клімату на 2024-2026 роки, враховуючи результати проведеної оцінки кліматичної вразливості здоров'я населення</p>	<p>МОЗ, НАМН України (за згодою), міжнародні організації (за згодою)</p>	<p>2023 рік</p>	<p>Розроблено та надіслано на розгляд до КМУ проєкт Плану заходів з адаптації населення до змін клімату на 2024-2026 роки</p>	<p>При складанні Плану адаптації населення до змін клімату на 2024-2026 роки врахований позитивний досвід та визначені прерогативи заходів з адаптації</p>